

svojce iz ptujine; danes je Gangl modrijan, jutri sanjav mladenič. Prav zato so nekatere pesmice najivno ljubeznive, druge so globlje, a vendar umljive za vsakogar.

Kar se tiče slovila, moramo priznati, da so pesmi gladke, opiljene; jezik je čist. Da bi ocenjali vsako pesem zase, ter pretehtali njeno vrednost in izvirnost, za to ni tukaj mesta. Da je kaka misel že opeta, da kak stih spominja na narodno pesem: „rasti, rasti rožica“, in „rasti, rasti rožmarin“, ali na kako umetno pesem: Preš.: „Ki ljubezen jih rodi“, Gangl: „Ljubezen vroča jih rodi“, to so malenkostne drobtine in lahko vprašamo: „Quid novi sub sole?“

Izpregovoriti se mi pa zdi potrebno o dveh pesmih: „V drevoredu“ str. 86, in „Grajska hči“, stran 44, in sicer o prvi zato, ker je res nekaj prav izvirnega, o drugi pa zato, ker je premalo izvirna.

„Grajsko hči“ bi bilo bolje izpustiti nego sprejeti med zbrane pesmi. Preveč spominja na „Knezovega zeta“. Snov je tako opeta in premleta o nesrečni ljubezni, ki se mora končati s samomorom, da ne dela pesniku nič kaj časti. Res je, da je zakrita v pesmi istina: le tisti zakoni so srečni, katere sklepa prava, iskrena ljubezen; vsaka druga prisiljena zveza je le jarem, veriga, nesreča. Vendar je kljub temu ni odobravati, zakaj mladina ne misli tako globoko. Všeč ji je le trmoglavost grajske hčeri: Rajši poginem, kot odneham.

„V drevoredu“ — kratka pesmica. Ali dobro nam slika moderno življenje, kovarstvo, hlímbo, nadutost, poltnost, bogastvo, beraštvo — vse, cela slika nam kar oživi v duši. Toda ta slika nas ne vleče, ta slika je tako zaokrožena, da tožnim srcem vzdihnemo s pesnikom vred nad takim prevratom

družabnega, naravnega in nramnega reda. To je čisto drug smoter, drug uspeh, kakor ga dosegajo sedanji saprofilí, ki pišejo le zato, da so interesantni, novi, da šegačejo ušesa, da jih bere mladina, ki bi v dobi kipečega življenja vrgla najrajša brzdo od sebe ter se drvila tje, kamor jo vleče slast in strast. Tem pač velja Herderjeva kritika o takih pisateljih: „Wenn dies nicht Entweihung des Edelsten der Menschheit, der Künste, der Gaben, des Gefühles, der Vernunft heisst, so kenne ich keine.“ (Kalligone, 3, 14.)

To bi bila odkritosrčna beseda o Ganglovi zbirki. Priporočamo jo z lahkim srcem slovenskemu občinstvu, pesniku pa kličemo: Vstrajno naprej! Nulla dies sine linea! F. S. Finžgar.

„Naš dom.“ Zbirka povesti, pesmi in narodnega blaga, žanimivosti itd. II. zvezek. „Zadnji grof celjski“ in „Iskalci biserov na otoku sv. Duha“. V Celji, 1897. Uredil, izdal in založil Dragotin Hribar. 8°. Str. 120. Cena 25 kr., po pošti 26 kr.

— „Naš Dom“ je namerjal izprva izhajati kot časopis, a sedaj je samo zbirka manjših spisov. Prvi spis: „Zadnji grof celjski“ nam v lahki pripovestni obliki slika poslednjo dobo zadnjega celjskega grofa Ulrika. Dobro riše njegov značaj, namene, rodbino, njegovo tragiško smrt. — Spis je prav dober. Še boljše bi pa bilo, ko bi se bila izbrala čisto zgodovinska oblika, ker nevesči bralec ne vé, pri čem je: ali bere golo zgodovino ali tudi kaj izmišljenega zraven. — Drugi spis je povest: „Iskalci biserov na otoku sv. Duha.“ (Ruski spisal Emilij Mušik, preložil Krutogorski.) Povest je jako mična, pač pa tudi fantastična: nenavadni ljudje, nenavaden kraj, nenavadno delo — prekrasno za živo domišljijo! — Jezikovna oblika v knjižici je večinoma pravilna.

Razne stvari.

Kopitarja in Vuka Karadžića

pozemski ostanki so se prepeljali v slovensko in srbsko domovino dné 12. vinotoka. Ker so vsi slovenski listi natančno poročali o naši slovenski slavnosti, katero je priredila in priskrbela „Slovenska Matica“, in ker nam je tesno za prostor, sedaj ta časten dogodek samo omenjamo, želež, da bi mogli kakor Kopitarja tako i Vuka v bodočem letniku poslati s primernim spisom in pravo sliko.

„Kovač in smrt.“

Gosp. Fr. Göstl nam je poslal to-le poročilo:

Pri mojem dedu je služila dolgo vrsto let za kuharico dekla, doma iz šmartinske župnije pri Kranju. Ker se je bila že postarala, dobila je od

deda, ki je v njej čislal vzornega in zvestega posla, v njegovi drugi hiši. poleg katere je bil velik vrt, sobico, ter uživala i nadalje popolno oskrbljevanje, zato pa je pazila in pomagala pri oskrbi vrta ter bučelnjaka v njem. Stanovali smo v isti hiši. Nam otrokom je bila „teta Mica“ vse na svetu. Ob lepem vremenu smo bili na vrtu pod njenim zaščitjem, ob grdem smo se zbirali v njeni sobici. Pripovedovala nam je tudi rada mnoge lepe pripovedke, in naj so se še tolikokrat ponavljale, nam bi nikdar ne zadostila. Dobro se jih še spominjam, z veseljem si kličem v spomin srečne ure, katere sem preživel pri dobri, sedaj že davno mrtvi starki.

O kovaču in smrti nam je pravila:

Ko je Kristus s sv. Petrom potoval po zemlji, prenočil je nekoč pri kovaču, ki je bil vedno